

Reactie van het Register Belastingadviseurs (hierna: 'RB') op het pakket Belastingplan 2027

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Belastingplan 2027	4
2.1	Inkomensbeleid	4
2.2	Youngtimerregeling	5
2.3	Versoberen en afschaffen startersaftrek, stakingsaftrek en meewerkaftrek	6
2.4	Afschaffen bosbouwvrijstelling	7
2.4.1	Doelstelling bosbouwvrijstelling	7
2.4.2	Aanleiding voor de afschaffing	8
2.4.3	Commentaar van het RB op de afschaffing van de bosbouwvrijstelling	8
2.4.4	Ontbreken van een overgangsregeling.....	11
2.5	Bevriezen aftoppingsgrens pensioen.....	11
2.6	Afschaffen gerichte vrijstelling voor branche-eigen producten	12
2.7	Verruimen forfaitaire regeling in de innovatiebox.....	12
3	Overige fiscale maatregelen 2027	14
3.1	Maatregelen met betrekking tot box 2 van de inkomstenbelasting.....	14
3.2	Pseudo-eindheffing voor fossiele personenauto's	15
3.2.1	Woon-werkverkeer	15
3.2.2	Vaste werkplek en 40-dagenregel	16
3.3	Schrappen onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit .	16
4	Wet fiscale stimulering start-ups en scale-ups.....	18
4.1	Algemeen.....	18
4.2	Artikel I, onderdelen A, D en E, en artikel IV: emigratie	18
4.3	Artikel III, onderdeel C, artikel 10b, lid 10, onderdeel c, onder 2°, Wet LB 1964: goedkeuring door de koper	19
4.4	Artikel III, onderdeel C, artikel 10b, leden 12 en 13, Wet LB 1964: overlijden	20

4.5	Artikel III, onderdeel C, artikel 10b, lid 15, onderdeel a, Wet LB 1964: lucratief belang	20
4.6	Artikel III, onderdeel C, artikel 10b, leden 3 en 4, Wet LB 1964: keuze heffingsmoment.....	21

1 Inleiding

Het Register Belastingadviseurs (RB), de grootste beroepsvereniging van fiscalisten die werken voor het midden- en kleinbedrijf (mkb) heeft met belangstelling kennisgenomen van het voorgelegde pakket Belastingplan 2027. Het RB neemt de gelegenheid om op dit voorgelegde pakket Belastingplan 2027 te reageren.

Allereerst spreekt het RB zijn teleurstelling erover uit dat de onzekerheid rondom het toekomstige stelsel van Box 3 nog langer duurt en daarmee ook de onzekerheid van allerlei voorgenomen aanpassingen in tal van fiscale regelingen ter dekking van een te kiezen oplossingsvariant voor Box 3. Het valt het RB hierbij op dat de genoemde¹ mogelijke dekkingsmaatregelen met name ondernemers in het kleinbedrijf treffen, een groep die ook door het pakket Belastingplan 2027 al wordt geraakt.

In RB commentaren op Belastingplannen in het recente verleden riep het RB het kabinet op om de komende jaren een consistente belastingwetgeving te waarborgen aangezien het Nederlandse ondernemersklimaat gebaat is bij een stabiel belastingklimaat. Het RB is verheugd dat de door de Staatssecretaris van Financiën gedane belofte in de strategische agenda 2026-2030 gestand is gedaan om belangrijke fiscale thema's zoals de deelnemingsvrijstelling, verliesverrekening, bedrijfsopvolgingsregeling, doorschuifregeling, en de expatregeling in de loonbelasting, niet te wijzigen of (verder) te versoberen. Het RB roept de kamerleden op om dit te respecteren en via amendementen geen wijzigingen voor te stellen op (deel)onderdelen van deze genoemde fiscale regelingen.

Het RB constateert dat de voorgestelde maatregelen een lappendeken zijn van heel divers uiteenlopende onderwerpen. Dekking van budgettaire gevolgen van andere maatregelen voert meer de boventoon voor de voorgestelde fiscale wijzigingen dan het consistenten maken van de fiscale wetgeving. In het pakket Belastingplan 2027 wordt een aantal fiscale regelingen geschrapt met als motivatie vereenvoudiging van het belastingstelsel en het heroverwegen van negatief geëvalueerde fiscale regelingen.

¹ [Tabel 2 – dekkingsopties](#), bijlage bij [Kamerbrief voortgang box 3](#) van 13 september 2026

Echter leiden naar de mening van het RB de volgende nieuwe fiscale maatregelen juist tot een meer complexer fiscaal stelsel: de invoering van de pseudo eindheffing voor fossiele auto's, het beperkte overgangsrecht voor de youngtimerregeling, de aanpassing van de fiscale behandeling ingeprijsd valutaresultaat, de voorgestelde maatregelen met betrekking tot overlijdensdividend in relatie met excessief lenen en de wijze waarop de Wet fiscale stimulering van start-ups en scale-ups is vormgegeven.

Onderstaand volgt het commentaar van het RB op diverse voorgestelde maatregelen uit het Belastingplan 2027, Overige fiscale maatregelen 2027 en de Wet fiscale stimulering start-ups en scale-ups.

2 Belastingplan 2027

2.1 Inkomensbeleid

Het RB vindt het jammer dat in het pakket geen inhoudelijke aandacht wordt besteed aan de lopende collectieve procedure over de arbeidsongeschiktheidsfondspremie (Aof-premie). In die procedure staat ter discussie of werkgevers in eerdere jaren meer Aof-premie hebben betaald dan noodzakelijk was voor de financiering van de uitkeringslasten. De uitkomst van deze procedure is nog onzeker.

Dit klemmt te meer nu de Aof-premie in 2027 opnieuw wordt verhoogd om uitdrukkelijk andere redenen dan de dekking van de veronderstelde uitkeringslasten. De SZW-begroting, alsook het Belastingplan 2027, vermeldt dat de vrijheidsbijdrage voor bedrijven vanaf 2027 wordt ingevuld door verhoging van de Aof-premietarieven. Ook is de verhoging die verband hield met lagere zorgpremies niet teruggedraaid, hoewel de verhoging van het eigen risico niet doorgaat.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft erop gewezen dat een verdere verhoging vanuit het doel van het Arbeidsongeschiktheidsfonds onlogisch is en dat de premie wordt verhoogd om redenen die zijn gelegen buiten de sociale verzekerings sfeer. Het RB onderschrijft de oproep om deze keuze dragend te motiveren of aan te passen.

Het RB verzoekt het kabinet om:

- expliciet in te gaan op de juridische en beleidsmatige relatie tussen de lopende procedure en de nieuwe premieverhoging;
- inzichtelijk te maken welk deel van de premie nodig is voor de geraamde arbeidsongeschiktheidslasten;
- afzonderlijk te motiveren waarom de Aof-premie wordt gebruikt voor algemene budgettaire doelen; en
- algemene uitgaven op transparante wijze uit de algemene middelen te financieren.

2.2 Youngtimerregeling

Voor de jaren 2026 en 2027 is er voorzien in een overgangsregeling. Indien een auto op 31 december 2025 ter beschikking stond van een ondernemer of ter beschikking werd gesteld aan een werknemer en deze auto in de loop van 2025 meer dan 15 jaar maar niet meer dan 16 jaar geleden voor het eerst in gebruik is genomen, dan mag in 2026 de keuze gemaakt worden om gebruik te maken van de youngtimerregeling. Voor het jaar 2027 is toepassing van de youngtimerregeling dan verplicht.

Voor het jaar 2028 komt er dan een sprong. Auto's die op 1 januari 2028 nog niet de leeftijdsgrens van 20 jaar hebben bereikt, kunnen de youngtimerregeling per die datum niet meer toepassen. Dat leidt dus tot het wegvallen van de youngtimerregeling voor auto's die in 2027 de leeftijdsgrens van 17, 18 of 19 jaar hebben overschreden, maar nog niet de leeftijdsgrens van 20 jaar. Dit leidt ertoe dat de eigenaren van deze auto's (auto's uit 2008, 2009 of 2010) voor een periode van drie jaar te maken krijgen met een bijtelling die is gebaseerd op de catalogusprijs in plaats van op de waarde in het economische verkeer. Dit leidt tot een veel hogere bijtelling gedurende deze drie jaar. Dit verstoort de markt en zorgt voor een extra administratieve lastendruk. Het RB zou graag zien dat genoemde auto's in het overgangsrecht worden meegenomen en niet tijdelijk uit de youngtimerregeling vallen.

Een praktisch punt is dat de catalogusprijs van oude auto's niet altijd voorhanden is. Op de website van het RDW zijn via het kenteken de catalogusprijs van auto's te achterhalen. Het RDW meldt hierover dat registratie van de catalogusprijs wettelijk verplicht is voor voertuigen die na 1 januari 2010 voor het eerst op naam zijn gezet.

Hierdoor zijn juist de catalogusprijzen van de in de vorige alinea genoemde auto's uit 2008, 2009 of 2010 niet via deze wijze te achterhalen. De catalogusprijs zal dan op een alternatieve wijze moeten worden achterhaald dan wel gereconstrueerd, bijvoorbeeld via oude prijslijsten, autotijdschriften, merkenclubs van oudere auto's etc. Dit leidt tot toename van de administratieve lastendruk en doenvermogen van de Belastingdienst.

2.3 Versoberen en afschaffen startersaftrek, stakingsaftrek en meewerkaftrek

In dit punt wordt de in de Wetsvoorstel Fiscale stimulering start-ups en scale-ups voorgenomen versobering en uiteindelijke afschaffing in de stakingsaftrek en meewerkaftrek meegenomen.

De startersaftrek, startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid, regeling willekeurige afschrijving starters, de stakingsaftrek en de meewerkaftrek hebben tot doel ondernemerschap te stimuleren en de bereidheid te bevorderen ondernemersrisico te lopen. De achtergrond van deze fiscale faciliteiten was om het verschil tussen een ondernemer en een werknemer te onderkennen en de ondernemer te compenseren.

De achtergrond van deze regelingen was het verschil tussen een ondernemer en een werknemer te onderkennen en de ondernemer te compenseren voor het 'vangnet' dat voor een werknemers aanwezig is, en dat bij een ondernemer ontbreekt. Door het versoberen van en afschaffen van de regelingen (in een aantal gevallen zelfs zonder overgangsrecht) wordt tenminste het signaal afgegeven dat de verschillen tussen werknemers en ondernemers niet worden onderkend. Dit signaal wordt versterkt door het feit dat de uiteindelijke afschaffing van de meewerk en stakingsaftrek budgettair wordt gebruikt ter dekking om medewerkersparticipatie te bevorderen bij start-ups en scale-ups.

De (uiteindelijke) afschaffing van deze ondernemersfaciliteiten, in combinatie met de al eerder ingezette verlaging van de zelfstandigenaftrek, treft met name het kleinbedrijf, de kleine (startende) IB-ondernemer, die juist gebaat is met een fiscaal steuntje in de rug om zo uit te kunnen groeien tot een bloeiende onderneming. Het is daarom wrang dat juist deze groep dient voor de dekking van medewerkersparticipatie bij start-ups en scale-ups.

Het RB is voorstander van vereenvoudiging en doelmatig- en doeltreffendheid van fiscale regelgeving. Mede met dit in het oog en om de verschillen tussen ondernemers en werknemers te onderkennen doet het RB een oproep om dit fiscaal te borgen in een eenvoudig en doelmatig stelsel, bijvoorbeeld door één vaste ondernemerskorting/-aftrek (langs de lijn van de KIA).

2.4 Afschaffen bosbouwvrijstelling

Voor de afschaffing van de bosbouwvrijstelling wordt in de memorie van toelichting verwezen naar het evaluatierapport '[Evaluatie fiscale regelingen bos-, natuur- en cultuurgroed](#)' van het onderzoeksbureau Stichting Economisch Onderzoek (SEO)².

De Commissie Agro Fiscaal van het RB heeft op dit rapport een reactie geschreven met als ondertitel "[een ongewenste ontwikkeling voor het landelijk gebied](#)". Na een analyse van het rapport doet het RB de volgende aanbeveling:

“De geëvalueerde agro-fiscale vrijstellingen moeten daarom niet worden gezien als achterhaalde uitzonderingen, maar als instrumenten die – mits goed gericht en beter gemotiveerd – kunnen bijdragen aan een toekomstbestendige inrichting van het landelijk gebied. Niet het verdedigen van een regeling uit het verleden, maar het ontwikkelen van een (agro-)fiscaal instrumentarium dat aansluit bij de transitieopgaven in het landelijk gebied moet onzes inziens centraal staan bij verdere stappen naar aanleiding van de uitgevoerde evaluatie.”

2.4.1 Doelstelling bosbouwvrijstelling

In Nederland is een areaal bos van 363.800 ha. Van dit areaal is ongeveer 70% eigendom van de staat. De overige 30% is eigendom van particulieren en natuurorganisaties. De bosbouwvrijstelling van art. 3.11 Wet IB 2001 en de daarmee corresponderende toepassing in de vennootschapsbelasting beogen het behoud en de aanleg van bos te bevorderen door voordelen uit een bosbedrijf buiten de winstheffing te laten. Het budgettaire belang van de bosbouwvrijstelling wordt door SEO geraamd op € 39 miljoen. In de ratio van de vrijstelling ligt besloten dat fiscale facilitering op winstniveau bosbouw aantrekkelijker zou moeten maken en daardoor zou bijdragen aan behoud en uitbreiding van bos.

² [Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 124](#)

2.4.2 Aanleiding voor de afschaffing

SEO komt bij haar onderzoek tot de conclusie dat de bosbouwvrijstelling op basis van het Toetsingskader Fiscale Regelingen niet doeltreffend en niet doelmatig is. De kern van die kritiek is vooral praktisch van aard: bosbouwbedrijven zijn veelal weinig of niet winstgevend, zodat een vrijstelling van winst in de praktijk slechts beperkt stimulerend werkt. Daar komt bij dat volgens de SEO aanwijzingen bestaan dat de vrijstelling ook wordt gebruikt door partijen bij wie bosbouw niet de dragende ondernemingsactiviteit vormt.

Vanuit het Adviescollege Toetsing Regeldruk leidt dit tot de aanbeveling de regeling af te schaffen, eventueel met de kanttekening dat vrijvallende middelen op een andere wijze aan bos en natuur kunnen worden besteed.

SEO erkent dat bij bos en natuur in beginsel sprake is van positieve externe effecten en marktfalen: CO₂-opslag, luchtzuivering, verkoeling, biodiversiteit en recreatieve waarde komen niet of slechts beperkt in de opbrengst van de eigenaar tot uitdrukking. Juist op dit punt bestaat dus, ook volgens SEO, een legitieme reden tot overheidsingrijpen.

2.4.3 Commentaar van het RB op de afschaffing van de bosbouwvrijstelling

Bij de conclusie van het SEO dat de bosbouwvrijstelling op basis van het TFR niet doeltreffend en doelmatig is past onzes inziens de nodige terughoudendheid. Het SEO-rapport kijkt sterk vanuit het klassieke fiscale effectiviteit denken: als een vrijstelling niet of nauwelijks wordt ‘verzilverd’ door winstgevende bosbouwbedrijven, wordt het instrument al snel als niet doeltreffend aangemerkt. Daarmee dreigt echter uit beeld te raken dat het behoud van bos in Nederland niet louter een kwestie is van fiscale prikkels, maar ook van continuïteit, vertrouwen en lange termijn. Bosbouw is bij uitstek kapitaalintensief, lang cyclisch en maatschappelijk waardevol, terwijl de private opbrengst vaak achterblijft bij de publieke baten. In dat licht kan een fiscale vrijstelling, ook wanneer zij budgettair niet altijd scherp is te herleiden tot extra hectares bos, een belangrijke systeemfunctie vervullen: zij voorkomt dat het fiscale stelsel een extra belemmering vormt voor beheer en instandhouding van bos.

Afschaffing zonder een volwaardig alternatief zou daarom wel eens verkeerd kunnen uitpakken en daarnaast tot hogere administratieve lasten leiden bij de bouseigenaren.

Eigenaren moeten allereerst onderzoeken of hun bosbezit leidt tot een bron van inkomen. Voorzover er niet aan het bronvereiste wordt voldaan valt het bos voor particulieren buiten de ondernemings sfeer. Deze bosgronden worden volgens de rangorderegeling onder de Box 3-vrijstelling van artikel 5.7 Wet inkomstenbelasting gerangschikt. Bij de beoordeling of er sprake is van een bron van inkomen mag volgens de rechtspraak geen rekening worden gehouden met de waardeontwikkeling van de bosgrond ([ECLI:NL:RBGEL:2018:2864](#)).

Om te kunnen beoordelen of er sprake is van een bron van inkomen zullen boseigenaren een administratie bij moeten houden willen zij kunnen beoordelen of zij de inkomsten uit het bosbedrijf als winst uit onderneming moeten verantwoorden. Daarnaast moeten rechtspersonen en natuurorganisaties administraties bijhouden om het resultaat uit de exploitatie van het bos te kunnen bepalen. Daarbij hoort de opmerking dat op lange termijn gerekend de belangrijkste inkomst uit een traditioneel bosbedrijf naar verwachting de waardevermeerdering van de bosgrond is.

Het RB kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de afschaffing van de bosbouwvrijstelling is ingegeven door de signalen die staatssecretaris van Financiën hebben bereikt dat in de praktijk door de ruime toepassing in de rechtspraak de discussie ontstaat over de vraag op welke voordelen de bosbouwvrijstelling van toepassing kan zijn.

Vervolgens is in het Besluit Winst; landbouwproblematiek³ in onderdeel 9 het navolgende opgenomen:

“De wet kent geen definitie van het begrip bosbedrijf. Blijkens de wetsgeschiedenis⁴ en jurisprudentie⁵ moet het begrip bosbedrijf ruim worden opgevat. Het gaat daarbij om ‘beheer gericht op de instandhouding van opgaand hout in het algemeen’. Dat leidt tot de vraag wat onder opgaand hout en bos wordt verstaan.

³ Besluit 5 november 2025, nr. 2025-10940, [Stc. 2025, 38606](#)

⁴ MvT Kamerstukken II 1925/26, 266 nr. 3, en Kamerstukken II 1992/93, 23197, nr. 3, p 6.

⁵ Zie onder meer HR 19 november 1969, [ECLI:NL:HR:1969:AX5313](#), HR 5 februari 1986, [ECLI:NL:HR:1986:BH3461](#), HR 16 december 1998, [ECLI:NL:HR:1998:AA2586](#), HR 21 november 2003, [ECLI:NL:HR:2003:AN9631](#), HR 6 december 2013, [ECLI:NL:HR:2013:1437](#) en HR 14 maart 2025, [ECLI:NL:HR:2025:387](#).

Opgaand hout betreft gewas met een houten stam die van nature – maar niet per definitie – niet direct vertakt aan de grond. Onderdeel van een bos kunnen heesters, struiken en andere planten zijn. Deze laatsten vertakken aan de grond. Enkel een verzameling of velden van deze laatstgenoemde gewassen maakt geen bos en aldus kan er voor deze activiteit geen sprake zijn van een bosbedrijf. In dit geval kan de vrijstelling van artikel 3.11 Wet IB 2001 geen toepassing vinden op de voordelen behaald met die gewassen. Om van een bos te kunnen spreken, zal het opgaande hout absoluut en relatief nadrukkelijker aanwezig moeten zijn ten opzichte van het aantal heesters, struiken en andere planten.

Als er sprake is van een bosbedrijf dient het beheer gericht te zijn op de instandhouding van het opgaande hout. Instandhouding wordt in de regel aangenomen als niet meer wordt gekapt dan noodzakelijk is voor het behoud van het opgaande hout, en kappen zo nodig door een herbeplanting wordt gevolgd.

Het probleem zit naar de opvatting van het RB dan ook niet in de wetsbepaling van de bosbouwvrijstelling in de zin van artikel 3.11 Wet IB 2001, maar bij het ontbreken van de definitie bosbedrijf. Doordat het begrip bosbedrijf niet nader in de wet wordt omschreven heeft de ruime opvatting in de rechtspraak over het begrip bos c.q. exploitatie van een bosbedrijf bij de toepassing van de bosbouwvrijstelling ertoe geleid dat ook inkomsten uit activiteiten buiten de instandhouding van een bos onder de bosbouwvrijstelling worden gerangschikt.

Wanneer het kabinet de regeling wil herijken, ligt het meer voor de hand om de doelstelling en de voorwaarden te actualiseren dan om de vrijstelling eenvoudigweg te schrappen. Een moderne bosbouwvrijstelling zou explicieter kunnen aansluiten bij klimaat, biodiversiteit, waterberging en de transitie van het landelijk gebied. Juist in een tijd waarin ruimte voor bos, natuur en extensivering schaars is, behoort het fiscale stelsel niet primair als saneringsinstrument te worden gebruikt, maar als ondersteunende randvoorwaarde voor maatschappelijke opgaven die de markt niet zelfstandig kan (of wil) dragen.

Door het bosbedrijf in de wet af te bakenen tot de onderneming of organisatie die zich bezighoudt met het beheer, het onderhoud en de economische exploitatie van een bos binnen de kaders van een bosbedrijf.

2.4.4 Ontbreken van een overgangsregeling

Bij de afschaffing van de bosbouwvrijstelling wordt gesteld dat er geen overgangsregeling komt. Door de afschaffing van de bosbouwvrijstelling zonder een overgangsregeling of een “step up” op het moment van afschaffing wordt de praktijk met hoge administratieve lasten geconfronteerd om reden dat voor de vaststelling van het behaalde belaste resultaat vanuit het verleden moet worden vastgesteld welke uitgaven er in het verleden ten behoeve van de aanleg en onderhoud van het bos zijn gedaan. Daarnaast leidt het ontbreken van een overgangsregeling of “step up” in materiële zin tot een belastingheffing met terugwerkende kracht. Een dergelijk terugwerkende kracht is in beginsel in strijd met de rechtszekerheid, hetgeen maatschappelijk gezien het vertrouwen van burgers en ondernemers in de overheid aantast.

2.5 Bevroren aftoppingsgrens pensioen

Het RB meent dat een bevrozing van de aftoppingsgrens voor pensioen- en lijfrenteopbouw gedurende zes jaar als een erg lange periode wordt ervaren. Uit het voorstel blijkt onvoldoende waarom een bevrozing voor juist deze gehele periode noodzakelijk en proportioneel is. Het budgettaire doel verklaart de maatregel, maar rechtvaardigt niet zonder meer de gekozen duur. Het RB zou graag een onderbouwing zien waarom gekozen is voor zes jaar. Een langdurige nominale bevrozing leidt ertoe dat door loon- en prijsontwikkeling steeds meer werknemers worden geraakt. Het RB adviseert daarom de bevrozing te beperken tot twee jaar en een tussentijdse evaluatie op te nemen om te bezien of verhoging van de aftoppingsgrens wenselijk is.

Het RB merkt op dat deze maatregel er vermoedelijk toe zal leiden dat meer mensen gebruik zullen gaan maken van de regelingen van netto pensioen en netto lijfrente. Daarmee neemt het belang van deze regelingen in de box 3 systematiek toe en daarmee de druk van deze specifieke regelingen op de discussie rondom de toekomst van het box 3 regime. Het RB vindt dat vanuit maatschappelijk perspectief een onwenselijke ontwikkeling.

Het verbaast het RB al enige jaren waarom de regelingen van netto pensioen en netto lijfrente – waar nauwelijks gebruik van wordt gemaakt – niet worden afgeschaft. De beide regelingen zijn onnodig complex en bieden fiscale faciliteiten (in de vorm van een box 3 vrijstelling) aan de meest draagkrachtigen van de samenleving wier inkomen uit arbeid ligt boven de grens voor aftopping van pensioenopbouw van € 137.800. Tegelijkertijd nemen deze wettelijke bepalingen onevenredig veel plek in binnen de box 3 wetgeving en het doenvermogen van de belastingdienst. Afschaffen is naar de mening van het RB mogelijk zonder bijzondere uitfasering. Bestaande producten kunnen relatief eenvoudig ontdaan worden van de fiscale regelgeving en worden dan regulier tot het box 3 vermogen gerekend vanaf een door de wetgever te kiezen peildatum.

2.6 Afschaffen gerichte vrijstelling voor branche-eigen producten

Het RB betreurt het voorstel om de gerichte vrijstelling voor branche-eigen producten af te schaffen. De maatregel raakt in het bijzonder werkgevers in de detailhandel. In die sector werken relatief veel werknemers in deeltijd en tegen relatief bescheiden lonen. Juist deze werkgevers gebruiken de vrijstelling, terwijl de vrije ruimte daar (door de bescheiden lonen) relatief beperkt kan zijn.

Een personeelskorting versterkt bovendien de betrokkenheid van werknemers bij de producten van de werkgever. Onderbrenging in de vrije ruimte is veelal geen reëel alternatief, omdat die ruimte door de bescheiden lonen beperkt is en bovendien ook voor andere arbeidsvoorwaarden wordt gebruikt.

Het RB geeft daarom in overweging de gerichte vrijstelling te handhaven. Subsidiair stelt het RB voor een beperktere vrijstelling te behouden.

2.7 Verruimen forfaitaire regeling in de innovatiebox

Het RB juicht de verruiming van de forfaitaire regeling in de innovatiebox toe, maar signaleert daarbij knelpunten voor het MKB. Het kabinet wil de innovatiebox toegankelijker maken voor het MKB door het maximale forfaitaire bedrag te verhogen van € 25.000 naar € 100.000.

De forfaitaire regeling is in 2013 ingevoerd en heeft tot doel de innovatiebox binnen het bereik te brengen van bedrijven waar de voordelen van de innovatiebox niet opwegen tegen de administratieve lasten van de regeling.⁶ De mogelijkheid om de innovatiebox te gebruiken op basis van de forfaitaire regeling heeft de toegankelijkheid van de innovatiebox vergroot voor het mkb. Na de invoering van de forfaitaire regeling nam het gebruik van de innovatiebox toe. Sinds 2016 is het gebruik gestabiliseerd.⁷ Met de voorgestelde maatregel in het Belastingplan 2027 wordt beoogd om de doeltreffendheid van de forfaitaire regeling te verbeteren door deze te verruimen. Deze maatregel beoogt enerzijds niet-gebruikers te stimuleren om gebruik te maken van de forfaitaire regeling en anderzijds gebruikers van de reguliere berekeningssystematiek over te laten stappen naar de forfaitaire systematiek. Het RB signaleert knelpunten voor de klanten van haar leden bij de realisatie van dit doel. Een belastingplichtige kan maximaal drie jaren (het jaar waarin het immateriële activum is voortgebracht en de daaropvolgende twee jaar) gebruikmaken van de forfaitaire regeling. Daarna vervalt de mogelijkheid om voor de forfaitaire regeling te kiezen (tenzij inmiddels een nieuw immaterieel activum is voortgebracht, waarvoor ook weer de driejaars-termijn geldt). Wel kan de belastingplichtige dan nog de voordelen van de innovatiebox bepalen op basis van de hoofdregel.⁸ Dit betekent dat enkel gebruikers met overlappende kwalificerende activa na het derde jaar nog gebruik kunnen maken van het forfait. Volgens het onderzoek van SEO gaat dit waarschijnlijk om kleine aantallen.⁹

De verruiming van het maximale forfaitaire bedrag lost het knelpunt van de beperkte duur, naar onze visie niet op. De belastingplichtige die de innovatiebox toe wil passen op winsten uit een voortgebracht immaterieel vast actief dat over een langere termijn tot voordeel leidt, blijft aangewezen op het gebruik van de reguliere regeling. De reguliere regeling brengt voor de belastingplichtige en de Belastingdienst hoge administratieve lasten met zich mee.

⁶ NV, [Kamerstukken II 2016/17, 34552, 14](#), p. 44.

⁷ Rapport: [Evaluatie van de innovatiebox 2010-2019](#), SEO, november 2023, p. iii.

⁸ Besluit van 20 december 2012 tot wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten, [Stb. 2012, 694](#), p. 30.

⁹ Rapport: [Evaluatie van de innovatiebox 2010-2019](#), SEO, november 2023, p. 76, voetnoot 251.

Ook verwacht het RB dat de belastingplichtigen die nu gebruikmaken van de reguliere regeling, niet direct zullen overstappen naar de verruimde forfaitaire regeling. De administratieve lasten van belastingplichtigen in verband met de innovatiebox zien voornamelijk op het vooroverleg met de Belastingdienst. Tijdens het bestaan van een VSO zijn de administratieve lasten niet nihil, maar te overzien. Wij verwachten derhalve niet dat belastingplichtigen met een bestaande VSO over zullen stappen naar de forfaitaire regeling. De kosten zijn immers al gemaakt en de VSO heeft doorgaans een langere looptijd dan de forfaitaire regeling. De doenlijkheid van de verhoging van de forfaitaire regeling wordt voor deze groep derhalve niet direct verbeterd. Mogelijk wordt de doenlijkheid wel verbeterd voor de belastingplichtige van wie de VSO afloopt. De belastingplichtige kan overwegen om op dat moment over te stappen op de forfaitaire regeling, maar aangezien die regeling slechts voor drie kalenderjaren kan worden benut per kwalificerend activum, zal een belastingplichtige toch de voorkeur geven aan een nieuwe VSO omdat die voor een langere periode kan worden afgesloten.

Naar de visie van het RB kan de doeltreffendheid van het forfaitaire regime derhalve verder worden verbeterd door niet alleen de maximum winst te verhogen maar ook door een verlenging van het aantal jaren per kwalificerend activum waarvoor het forfait kan worden ingezet. Hierbij kan naar de visie van het RB worden aangesloten bij de periode die doorgaans geldt voor een VSO, te weten vijf kalenderjaren.

3 Overige fiscale maatregelen 2027

3.1 Maatregelen met betrekking tot box 2 van de inkomstenbelasting

In artikel I, onderdeel A wordt een maatregel voorgesteld inzake het uitsluiten van de samenloop faciliteit voor vererfd aanmerkelijk belang en een fictief regulier voordeel. Meer specifiek wordt voorgesteld het fictief regulier voordeel uit te sluiten van toepassing van deze faciliteit. Volgens de algemene toelichting sluit dit aan bij het doel van de Wet excessief lenen bij de eigen vennootschap en de uitsluiting van de faciliteit voorkomt dat deze faciliteit kan worden gebruikt in situaties waarvoor deze niet is bedoeld. Tevens voorkomt de uitsluiting van deze faciliteit een mogelijke dubbele heffing van belasting.

Het RB zou graag een nadere onderbouwing van deze doelstellingen willen zien in het parlementaire proces. Het betreft dan:

1. Waarom sluit de voorgestelde maatregel aan bij het doel van de Wet excessief bij eigen vennootschap en de faciliteit?
2. Hoezo wordt voorkomen dat de faciliteit kan worden gebruikt in situaties waarvoor deze niet is bedoeld?
3. In welke gevallen is c.q. zou sprake kunnen zijn van mogelijk dubbele belasting?

Het RB verzoekt om een en ander met een aantal duidelijke cijfervoorbeelden verder te verduidelijken.

3.2 Pseudo-eindheffing voor fossiele personenauto's

3.2.1 Woon-werkverkeer

Het RB heeft in zijn reactie op het Belastingplan 2026 en zijn reactie op de internetconsultatie Eindejaarsregeling 2026 bezwaar gemaakt tegen het gebruik van verschillende betekenissen van het begrip woon-werkverkeer binnen dezelfde belastingwet. Dat is onnodig complex en kan tot interpretatiegeschillen leiden.

De voorstellen in het Belastingplan 2027 nemen dit bezwaar niet weg. Woon-werkverkeer blijft voor de pseudo-eindheffing als privégebruik gelden, terwijl het binnen andere onderdelen van de loonbelasting als zakelijk verkeer wordt behandeld. Het RB blijft voorstander van één uniforme uitleg. Wanneer het kabinet bewust een afwijkend begrip wil hanteren, moet dat uitdrukkelijk uit de wet blijken.

Concrete tekstsuggestie artikel 32 bc, lid 2 (onder vernummering van de daaropvolgende leden)

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder woon-werkverkeer verstaan het reizen tussen de woon- of verblijfplaats van de werknemer en een vaste werkplek als bedoeld in het tweede lid. Dit begrip geldt uitsluitend voor de toepassing van dit artikel en wijkt af van het begrip woon-werkverkeer in de overige bepalingen van deze wet.

Voor de goede orde: het RB geeft de voorkeur aan het schrappen van de afwijkende behandeling en daarmee aan het niet aanmerken van regulier woon-werkverkeer als privégebruik voor deze pseudo-eindheffing.

3.2.2 Vaste werkplek en 40-dagenregel

Het RB heeft eerder gewezen op de administratieve gevolgen van de 40-dagenregel. Werkgevers moeten per werknemer en per locatie het aantal feitelijke bezoeken registreren. Daarbij kan pas later in het kalenderjaar duidelijk worden dat eerdere reizen alsnog als woon-werkverkeer kwalificeren. De voorliggende regeling biedt onvoldoende duidelijkheid voor klantlocaties, projectlocaties, hybride arbeid en voor zich verplaatsende werkzaamheden. Het RB stelt daarom voor uitsluitend vooruit te kijken en een locatie pas vanaf het veertigste bezoek als vaste werkplek aan te merken.

Concrete tekstsuggestie

Een plek waar de werknemer regelmatig werkzaamheden verricht, wordt als vaste werkplek aangemerkt vanaf de dag waarop de werknemer die plek in het kalenderjaar voor de veertigste dag bezoekt. Deze kwalificatie werkt niet terug naar eerdere reizen in dat kalenderjaar.

Een rayon, werkgebied of verzameling van wisselende klant-, bouw- of projectlocaties wordt niet als één vaste werkplek aangemerkt. Afzonderlijke locaties worden uitsluitend zelfstandig beoordeeld.

Het RB verzoekt daarnaast te bevestigen dat uitsluitend bezoeken met de ter beschikking gestelde fossiele personenauto meetellen voor de 40-dagenregel. Wanneer ook bezoeken met andere vervoermiddelen meetellen, ontstaat een disproportionele registratieplicht.

3.3 Schrappen onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit

In artikel III, onderdeel B en onderdeel C wordt voorgesteld om het onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit te schrappen, dit naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad 27 februari 2026, [ECLI:NL:HR:2026:298](#). De splitsingsfaciliteit wordt vaak gebruikt in het kader van een herstructurering om een bedrijfsopvolgingsregeling mogelijk te maken. Immers, van de DSR in box 2 kan alleen gebruik worden gemaakt als sprake is van een directe schenking.

Een indirecte schenking is wél voor de BOR mogelijk maar niet voor de DSR in box 2. De holding wordt dan met de werkmaatschappij afgesplitst naar een nieuwe holding. Hoe dient nu in dit verband omgegaan te worden met de driejaarstermijn waarvoor het onzakelijkheidsvermoeden wordt geschrapt. Het RB vraagt om hier een nadere toelichting op te geven.

Verder vraagt het RB een nadere toelichting óf en op welke manier het schrappen van het onzakelijkheidsvermoeden in de splitsingsfaciliteit van belang is óf kan zijn met betrekking tot het zakelijkheidsvermoeden bij een splitsing ter voorbereiding op een bedrijfsopvolging. Zeker in de situatie dat een bedrijfsopvolging om moverende redenen niet kan doorgaan is onduidelijk óf alsdan sprake is óf kan zijn van een onzakelijkheid aan de splitsing.

Een aanpalend onderwerp dat het RB in dit verband toch wil aanstippen is de nieuwe splitsingsfaciliteit in de overdrachtsbelasting vanaf 1 juli 2025 (artikel 15, lid 1, onderdeel h WBR jo. artikel 5c UBBR). Hoewel dit niet in het BP 2027 en OFM 2027 aan de orde is gesteld, vraagt het RB hiervoor wél de aandacht. In véél praktijksituaties zit omwille van risicoafscherming het vermogen, inclusief onroerende zaken in de holding. De ondernemingsexploitatie zit dan in de werkmaatschappij. Bij een afsplitsing in het kader van een voorgenomen bedrijfsopvolging worden dan de bedrijfsgebonden onroerende zaken met de deelneming (waarin de ondernemingsexploitatie zit waarvoor de onroerende zaken worden gebruikt) afgesplitst naar een nieuwe B.V. Het beleggingsvermogen blijft dan achter in de holding. In deze situatie wordt door de Belastingdienst het standpunt ingenomen dat bij deze afsplitsing van de holding waardoor de bedrijfsgebonden onroerende zaken inclusief de deelneming worden afgesplitst naar een nieuwe holding de splitsingsfaciliteit van artikel 15, lid 1, onderdeel h WBR jo. artikel 5c UBBR niet van toepassing is. Er wordt dus niet uitgegaan van de consolidatiegedachte. Overigens bij artikel 4 WBR wordt wél uitgegaan van de consolidatiegedachte. Voor de wetswijziging van de splitsingsfaciliteit overdrachtsbelasting werd een splitsing fiscaal niet gefaciliteerd voor de overdrachtsbelasting als sprake was van een onzakelijkheid. Vanaf 1 juli 2025 is dit dus gewijzigd.

Het RB vraagt aandacht voor deze fiscale belemmering (overdrachtsbelasting) bij een splitsing met het oog op een voorgenomen bedrijfsopvolging. Het RB vraagt om een aanpassing van de splitsingsfaciliteit van artikel 15, lid 1, onderdeel h WBR jo. artikel 5c UBBR ingeval niet uitgegaan kan worden van de consolidatiegedachte. De aanpassing van artikel 15, lid 1, onderdeel h WBR jo. artikel 5c UBBR zou dan kunnen bestaan door op te nemen dat bij de splitsingsfaciliteit van artikel 15, lid 1, onderdeel h WBR jo. artikel 5c UBBR kan worden uitgegaan van een consolidatie.

4 Wet fiscale stimulering start-ups en scale-ups

4.1 Algemeen

Het RB erkent het belang voor een fiscale stimulerende regeling voor start-ups en scale-ups maar vraagt zich allereerst wel af of voorgenomen ingangsdatum van 1 januari 2027 verstandig is, nu nog niet zeker is of de in dit wetsvoorstel opgenomen fiscale faciliteiten voldoen aan de Europese staatssteunregels. Het RB geeft er sterk de voorkeur aan eerst het traject van het al dan niet sprake zijn van staatssteun te doorlopen, alvorens deze maatregelen in te voeren.

Het RB constateert dat enkele door het RB in [zijn reactie op de internetconsultatie](#) ingebrachte aandachtspunten zijn verwerkt. Op een aantal belangrijke onderdelen is echter niet of slechts gedeeltelijk tegemoetgekomen aan de eerdere reactie van het RB. Deze reactie beperkt zich tot die onderdelen en verwijst voor de nadere onderbouwing naar de eerder genoemde reactie van het RB.

4.2 Artikel I, onderdelen A, D en E, en artikel IV: emigratie

Het RB heeft in zijn eerdere reactie geadviseerd de conserverende heffing bij emigratie te schrappen. De inhoudingsplichtige blijft echter verantwoordelijk voor de inhouding en afdracht van loonbelasting. Daarnaast kan vervreemding van de aandelen in beginsel niet plaatsvinden zonder betrokkenheid van de inhoudingsplichtige.

Het RB blijft bij dit eerdere advies. De conserverende heffing veroorzaakt een extra waarderingsmoment voor veelal illiquide aandelen en aandelenoptierechten. Juist bij start-ups en scale-ups is de waarde in het economische verkeer vaak moeilijk objectief vast te stellen. De uitvoeringstoets bevestigt bovendien dat het proces handmatig is, de signaleringsmogelijkheden beperkt zijn en waarderingsvraagstukken de uitvoering belasten. Het RB stelt daarom voor artikel 3.83a Wet IB 2001 niet in te voeren en de daarmee samenhangende wijzigingen te laten vervallen.

Concrete tekstsuggestie

Artikel I, onderdelen A, D en E, en artikel IV vervallen.

Indien het kabinet de conserverende heffing handhaaft, stelt het RB subsidiair voor artikel 3.83a, lid 2, Wet IB 2001 als volgt te concretiseren:

2. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld op grond waarvan toepassing van het eerste lid achterwege blijft indien de inhoudingsplichtige aannemelijk maakt dat de heffing over een latere vervreemding, uitoefening of het verhandelbaar worden van de aandelen of aandelenoptierechten voldoende is gewaarborgd.

4.3 Artikel III, onderdeel C, artikel 10b, lid 10, onderdeel c, onder 2°, Wet LB 1964: goedkeuring door de koper

Het RB heeft eerder geadviseerd de eis te schrappen dat ook de koper de overeenkomst over de vervreemding moet ondertekenen. De koper is niet verantwoordelijk voor de inhouding en afdracht van loonbelasting. Het driepartijvenvereiste veroorzaakt administratieve lasten, terwijl het ontbreken van goedkeuring de civielrechtelijke overdracht niet ongeldig maakt. De eis vormt daarmee geen sluitende fiscale waarborg.

Het RB herhaalt daarom zijn eerdere advies.

Concrete tekstsuggestie

2°. de werknemer verplicht is voorafgaand aan iedere vervreemding van de aandelen die zijn verkregen door uitoefening van het aandelenoptierecht, schriftelijke goedkeuring te verkrijgen van de inhoudingsplichtige.

De woorden “door middel van een door de werknemer, de inhoudingsplichtige en de koper gezamenlijk ondertekende overeenkomst” vervallen.

4.4 Artikel III, onderdeel C, artikel 10b, leden 12 en 13, Wet LB 1964: overlijden

Het RB heeft eerder gevraagd om nabestaanden bij overlijden van de werknemer in diens plaats te laten treden. Daarmee wordt voorkomen dat overlijden leidt tot belastingheffing zonder dat liquide middelen beschikbaar komen. Ook wordt recht gedaan aan situaties waarin optierechten door het overlijden geheel of gedeeltelijk vervallen.

Het RB herhaalt daarom zijn eerdere advies.

Concrete tekstsuggestie

In afwijking van het twaalfde lid wordt het overlijden van de werknemer niet als een heffingsmoment aangemerkt indien de aandelenoptierechten of de daaruit verkregen aandelen krachtens erfrecht overgaan op een of meer erfgenamen. Voor de toepassing van dit artikel treden deze erfgenamen naar rato van hun gerechtigdheid in de plaats van de overleden werknemer.

Voor zover aandelenoptierechten als gevolg van het overlijden zonder tegenprestatie vervallen, wordt de waarde daarvan voor de toepassing van het twaalfde lid gesteld op nihil.

4.5 Artikel III, onderdeel C, artikel 10b, lid 15, onderdeel a, Wet LB 1964: lucratief belang

Het RB heeft eerder aandacht gevraagd voor de generieke uitsluiting van aandelen en aandelenoptierechten die als lucratief belang kwalificeren. Start-ups en scale-ups kennen vaak meerdere soorten aandelen en financieringsrondes. Daardoor kunnen reguliere werknemersparticipaties betrekkelijk snel binnen het bereik van de lucratiefbelangregeling komen.

Het RB begrijpt dat het kabinet oneigenlijk gebruik wil voorkomen. Een generieke uitsluiting kan echter ook werknemers raken voor wie de stimuleringsregeling juist is bedoeld. Het RB stelt daarom een gerichtere uitsluiting voor.

Concrete tekstsuggestie

a. het aandelenoptierecht of aandeel kwalificeert als een lucratief belang als bedoeld in artikel 3.92b Wet IB 2001 en het recht of aandeel niet hoofdzakelijk is toegekend in het kader van een reguliere werknemersparticipatieregeling van de start-up of scale-up.

4.6 Artikel III, onderdeel C, artikel 10b, leden 3 en 4, Wet LB 1964: keuze heffingsmoment

Het RB heeft eerder geadviseerd de keuze voor heffing bij uitoefening of bij het eerstvolgende moment van verhandelbaarheid te schrappen. De keuze leidt tot extra waarderingsmomenten en een foutgevoelige schriftelijke administratie.

Het RB geeft nogmaals in overweging de keuzeregeling te schrappen. Indien zij wordt gehandhaafd, stelt het RB voor de schriftelijkheidseis te vervangen door aansluiting bij de feitelijke inhouding en afdracht.

Concrete tekstsuggestie

4. Het derde lid is van toepassing indien de inhoudingsplichtige het daaruit voortvloeiende loon uiterlijk in de aangifte over het loontijdvak waarin het betreffende heffingsmoment plaatsvindt in aanmerking neemt en de daarover verschuldigde loonbelasting afdraagt.

Den Haag, 24 september 2026

Bureau Vaktechniek